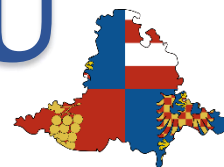

Monitoring EU

OBSAH

Aktuality z EU

Zprávy
z evropských
institucí

Zprávy činnosti
Zastoupení
regionu

Kalendář

Aktuality z EU

Angela Merkelová 7. prosince po více než 18 letech **skončila na čele německé vládní Křesťanskodemokratické unie (CDU)**. Čtyřiašedesátiletou političku, která nadále zůstává kancléřkou, ve funkci nahradila o osm let mladší dosavadní generální tajemnice strany **Annegret Krampová-Karrenbauerová**. Očekává se, že CDU sice dá své akcenty, ale nepovede ji zásadně jiným směrem než Merkelová. Merkelová, která se jako předsedkyně rozhodla skončit po sérii volebních neúspěchů, se s vedením strany na sjezdu v Hamburku rozloučila **výzvou k jednotě a slovy o tom, že pro ni bylo velkou radostí a ctí stát tak dlouho v jejím čele**. Delegáti její zhruba půlhodinový projev ocenili více než devítiminutovým potleskem. Nová šéfka CDU, která kvůli postu generální tajemnice letos skončila na čele sárské vlády, odmítá kritiku protiimigrační Alternativy pro Německo (AfD) a Levice, které ji označily za "Merkelovou 2.0", a tvrdí, že má vlastní představy o směřování strany. Chce například více **vnitrostranických debat nebo přísnější migrační politiku**.

Soud Evropské unie 10. prosince potvrdil, že **Velká Británie může jednostranně stáhnout svůj záměr odejít z EU**. Rozhodnutí by se muselo uskutečnit v souladu s britskou ústavou. Výsledkem by podle soudu bylo, že země by **zůstala členem společenství za stejných podmínek jako dosud**.

Rozhodnutí by muselo být výsledkem demokratického procesu v souladu s britskými ústavními požadavky. Toto "jednoznačné a bezpodmínečné" rozhodnutí by následně musela britská vláda oznámit písemně Evropské radě (vrcholné schůzce EU), uvedl unijní soud.

Britská vláda se kvůli vnitropolitickým neshodám **rozhodla odložit hlasování britského parlamentu o připravené brexitové dohodě mezi Londýnem a zbytkem Evropské unie**, které mělo proběhnout 11. prosince. Premiérka Theresa Mayová dodala, že o dohodě, která stanoví podmínky odchodu země z Evropské unie, bude znovu jednat se svými protějšky z EU. Vláda ale podle ministerské předsedkyně ctí výsledky referenda z roku 2016, ve kterém se britští voliči vyslovili pro opuštění evropského bloku, a odchod Spojeného království z EU uskuteční. Mayová zároveň uvedla, že kabinet **zintenzivní přípravy na takzvaný neřízený brexit** pro případ, že by poslanci nakonec dohodu neschválili. Hlasovat o připravené brexitové dohodě by poslanci měli znovu až 21. ledna.

Zástupci evropských médií podpořili 11. prosince další **výzvu**, která se týká připravované evropské směrnice o ochraně autorských práv na internetu a má **přimět internetové giganty, aby se s médii podělily o část zisků z reklamy**. Autorem výzvy je opět zpravodaj francouzské agentury AFP Sammy Ketz, který varuje, že **internetové společnosti se snaží chystanou evropskou legislativu změnit ve svůj prospěch tak, aby platby autorům za obsah co nejvíce omezily**. Sdělovací prostředky napříč Evropou zveřejnily Ketzův dopis, v němž novinář naléhá na evropské poslance, členské země EU a Evropskou komisi, aby nepodlehli silnému tlaku internetových společností. Ty se podle něj v současnosti zaměřují zejména na to, aby v nové směrnici o autorských právech na internetu prosadily některé změny. K výzvě, která vyšla také v českých médiích, se připojilo více než 100 novinářů z 27 evropských zemí včetně ČR, mezi nimi řada nositelů národních i mezinárodních novinářských ocenění.

Sněmovní evropský výbor podpořil 12. prosince nominaci **Jana Passera a Petry Škvařilové-Pelzl** na české soudce **Tribunálu Soudního dvora EU**. Konečné rozhodnutí o návrhu případně vládě, která

by podle předsedy výboru Ondřeje Benešíka (KDU-ČSL) nominace měla schvalovat 17. prosince. Pokud budou oba kandidáti schváleni, měli by se funkce ujmout od září 2019.

Rumunsko chce přijmout euro do roku 2024, oznámila 12. prosince v parlamentu premiérka a bývalá evropská poslankyně Viorica Dancilaová. Rumunsko také letos **schválilo akční plán přijetí eura** a do konce června příštího roku hodlá **přistoupit k mechanismu směnných kurzů ERM-2, tedy do takzvané čekárny na členství v eurozóně a bankovní unii**. Podle agentury AFP také představila hlavní cíl nadcházejícího rumunského předsednictví Evropské unie, kterým je snížit napětí mezi starými a novými členskými zeměmi. Rumunsko se půlročního předsednictví ujme v lednu příštího roku.

Itálie ustoupila 13. prosince Evropské unii a **rozpočtový schodek příští rok sníží na 2,04 % hrubého domácího produktu (HDP)** z dříve plánovaných 2,4 %. Po jednání s předsedou Evropské komise Jeanem-Claudem Junckerem to řekl italský premiér Giuseppe Conte.

Zprávy z evropských institucí

Ministři vnitra zemí Evropské unie 6. prosince na jednání v Bruselu **podpořili nová pravidla, která internetovým společnostem ukládají do hodiny od výzvy úřadů odstranit z webu materiál s teroristickým obsahem**. Pokud firmy jako Facebook, Twitter nebo Google žádost nesplní, bude jim hrozit **pokuta až do čtyř procent** jejich celosvětového obratu v předcházejícím roce. Pravidlo se přitom bude vztahovat na všechny poskytovatele internetových služeb, které jsou dostupné v Evropské unii, bez ohledu na to, zda společnost sídlí v některé z členských zemí, či ne. O konečné podobě návrhu Evropské komise z letošního září bude moci Rada EU začít vyjednávat s Evropským parlamentem ve chvíli, kdy europoslanci přijmou své vlastní stanovisko.

Evropská komise 7. prosince představila **plán**, kterým chce ve spolupráci s členskými státy EU výrazně **podpořit vývoj i využívání umělé inteligence v Evropě**. V příštím desetiletí by tak měla být tato oblast financována nejméně 20 mld. eur (přes 517 mld. Kč) ročně, a to z veřejných i soukromých zdrojů. Komise také **zdůrazňuje potřebu partnerství mezi akademickou obcí a průmyslem** a definovat společný plán výzkumu umělé inteligence. Podpory a vzájemného propojení by se tak měla dočkat pracoviště, která se oblastí zabývají, tak aby mohla **být umělá inteligence šířeji využívána v různých částech evropského hospodářství**.

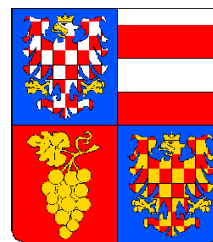
Členské země EU se 7. prosince shodly na své společné představě o nových pravidlech, která mají **soudům a policii umožnit snazší a rychlejší přístup k elektronickým důkazům**, například k internetové komunikaci teroristických či zločineckých skupin. Poskytovatelé on-line služeb budou muset na nově vzniklý "evropský příkaz ke zpřístupnění" vydaný justičním orgánem členské země EU reagovat do deseti dnů, v **naléhavých případech dokonce už do šesti hodin**. Proti stávajícím pravidlům, kdy má například evropský vyšetřovací příkaz lhůtu 120 dní a pravidla o vzájemné právní pomoci počítají s deseti měsíci, je to výrazné zrychlení. Poskytovatelům služeb bude navíc při nesplnění příkazu hrozit pokuta až do dvou procent celkového obratu v předcházejícím roce.

Dne 10.-13. prosince probíhalo **plenární zasedání Evropského parlamentu**. Evropský parlament například souhlasil se zavedením pravidel, která umožňují používat v boji proti daňovým únikům systém přenesené daňové povinnosti, známý jako **reverse charge**. Poslanci přijali návrh úpravy, kterou prosazovala Česká republika. Návrh už v říjnu schválili ministři financí zemí EU. Europoslanci také **schválili návrh na zavedení otevřenějších postupů Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA)**, s nímž Evropská komise přišla v návaznosti na širokou veřejnou kritiku používání herbicidu glyfosát. Podle návrhu schváleného poměrem hlasů 427 ku 172 bude potravinový úřad muset veřejnosti **zpřístupnit závěry vědeckých výzkumů prověřujících nezávadnost či škodlivost postupů spojených s produkcí potravin**. Lidé by měli mít k těmto údajům přístup ještě před tím, než bude geneticky modifikovaná potravina či výrobek proti škůdcům uveden na trh. Evropský parlament (EP) rovněž **schválil obchodní dohodu s Japonskem**, která je nejrozsáhlejší smlouvou o volném obchodu, jakou kdy Unie uzavřela. Pakt, který odstraní téměř všechna cla ve vzájemném obchodu a zahrne zhruba třetinu globálního hrubého domácího produktu (HDP) a 600 milionů lidí, podpořila výrazná většina poslanců. Pokud dohodu ratifikují ministři členských zemí, mohla by vstoupit v platnost začátkem února. Zastánci dohody vyzdvihují fakt, že **podpoří hospodářský růst a tvorbu pracovních míst**.

Kritici nejen z řad europoslanců se naproti tomu obávají, že povede k oslabení norem pro ochranu životního prostředí a spotřebitelů v unii. Firmy z EU v současnosti vyvázejí do Japonska zboží a služby v hodnotě přes 100 miliard dolarů (2,2 bilionu Kč) ročně. Evropané schválili i **dohodu o strategickém partnerství mezi Unií a Japonskem**, jejímž cílem je rozšířit spolupráci i do oblastí mimo obchod. Týkat by se měla například školství, výzkumu a vývoje či boje proti klimatickým změnám a terorismu.

Zprávy z činnosti Zastoupení regionu

Úterý 11. prosince se Zastoupení zúčastnilo workshopu na téma **Realizování reform, investic a soudržnosti v rámci Evropského semestru**, pořádaného Evropským výborem regionů. Dozvěděli jsme se, že v novém finančním rámci 2021-2027 bude evropský semestr více propojen s propojení politikou soudržnosti. Součástí toho bude také kladen větší důraz na potřeby jednotlivých členských států v oblasti investování v následujících letech. Tyto investice by pak primárně měly být zaměřeny na potřeby růstu a soudržnost.

Ve středu 12. prosince proběhlo v prostorách Plzeňského domu vánoční setkání zahraničních studentů češtiny z **Universitě Libre de Bruxelles**. Během akce Zastoupení studentům nabízelo české vánoční speciality jako svařené víno, vánočku nebo vánoční cukroví. Jako kulturní program si připravilo prezentaci o Jihomoravském kraji a také kvíz, zaměřený na Vánoce v České republice.

Ve dnech 12. - 14. prosince probíhala v Bruselu letos poslední exkurze pedagogů z JMK, tentokrát učitelek z **Klasického a španělského gymnázia Brno Bystrc**. Během pobytu se paní učitelky seznámily s jejich kolegy z Evropské školy a jejich zkušenostmi z českého vyučování v Belgii. Vedle toho měly rovněž možnost navštívit Evropskou komisi, Evropský parlament a také si prohlédnout bruselské památky.

Ve čtvrtek 13. prosince se Zastoupení účastnilo **schůzky pracovní skupiny sítě PURPLE** (Platforma peri-urbánních regionů). Hlavním tématem byly výzvy v rámci programu Horizont 2020. Zejména se probíralo, které výzvy bychom v rámci sítě mohli využít a kterými se zabývat. Dále se řešil **plán pracovních skupin na příští rok**, regiony byly vyzvány, aby si vybraly téma a některý termín pracovní skupiny a připravily k ní program. **Jihomoravský kraj** uvažuje o přípravě pracovní skupiny na téma **peri-urbánní doprava**.

Ve stejný den odpoledne také proběhla **výroční valná hromada** další mezinárodní sítě regionů, které jsme jako kraj členem, a to sítě **ERRIN** (Síť vědecko-výzkumných regionů). Na tomto setkání byli představeni noví členové Rady této sítě, byl schválen rozpočet na rok 2019 a představeny vize na příští rok. Síť by se ráda zaměřila více na projekty a vytváření nových partnerství, a to zejména z toho důvodu, že teď je období plánování a připravuje se nový finanční rámec programu Horizont EUROPE a bylo by vhodné využít těchto plánů. V poslední části také jednotliví leaderi pracovních skupin představili své úspěchy za rok 2018 a také plány na rok 2019.

Kalendář

Prosinec	17-18		Prosinec	20	
		Zasedání Rady pro zemědělství a rybolov			Zasedání Rady pro životní prostředí

Zdroje využívané pro Monitoring EU:

www.euroskop.cz; www.euractiv.cz/com; www.ihned.cz; <https://ec.europa.eu/czech-republic/>,
<http://www.europarl.europa.eu/portal/cs>